

scenario Fred CAMPOY (naar het boek van Marie-Madeleine Peyronnet)

tekeningen Fred CAMPOY & Mathieu BLANCHOT

inkleuring Mathieu BLANCHOT

EEN LEVEN MET ALEXANDRA DAVID-NÉEL

— BOEK II —

Voorwoord...

Deze prachtige strip van Fred Campoy en Mathieu Blanchot brengt het levensverhaal van een uitzonderlijke vrouw, Alexandra David-Néel, door de ogen van haar vriendin en medewerkster Marie-Madeleine Peyronnet. Naast haar buitengewone leven, dat hier uitstekend wordt naverteld en geïllustreerd, wil ik in enkele woorden uitleggen hoe Alexandra een sleutelfiguur werd in de verspreiding van het boeddhisme in het westen.

Alexandra David-Néel was anarchiste en atheïste, maar kreeg bij het Theosofische Genootschap ook een initiatie in het 'esoterische boeddhisme'. Ze drukte haar stempel op de belangrijke overgang tussen de erfenis uit de XIXde eeuw – die het boeddhisme erg rationeel of integendeel net erg esoterisch benaderde – en een nieuwe boeddhistische golf die zich na de Tweede Wereldoorlog over het westen verspreidde en werd gekenmerkt door ervaring en pragmatisme.

Tijdens haar lange reis door het oosten leerde Alexandra iets van Tibetaanse yogi's wat geen boek haar te bieden had: meditatie. Ze schreef daarover in 1921: "Meditatie is het grondbeginsel van het leven van een boeddhist, de basis van de boeddhistische doctrine, die zelf ontstond uit de meditatie van de grondlegger van het boeddhisme, Siddhartha Gautama, de Boeddha. Net zoals iemand die niet bidt geen christen is, kan iemand die niet mediteert zich onmogelijk rechtmatig boeddhist noemen."

De Franse ontdekkingsreiziger en oriëntaliste liep een halve eeuw voor op wat vanaf de jaren 1960 het belangrijkste element werd in de interesse voor het boeddhisme die bij veel jongeren uit de tegencultuur ontstond:

een spirituele weg die de mogelijkheid biedt om aan zichzelf te werken, zelfkennis op te doen en zich te transformeren. De nieuwe westerse volgelingen onderstrepen eens te meer de moderniteit van het boeddhisme. De innerlijke beleving door boeddhistische meditatie wordt ervaren als een ware 'innerlijke wetenschap' die de grote levensvragen helpt beantwoorden en het individu bijstaat in de zoektocht naar het ware geluk, aldus Matthieu Ricard (De Monnik en de Filosoof).

De individuele zoektocht naar het geluk behoort tot de kern van de hedendaagse psychologie en vormt ook de spil van het boeddhisme, dat door westerlingen als rigoureuus en pragmatisch wordt beschouwd. Het boeddhisme heeft immers een beslissend voordeel: het moedigt individueel geluk praktisch aan door alle dimensies (lichaam, verbeelding, emoties, psyche en geest) te bespelen.

Alexandra David-Néel was de eerste westerlinge die dat begreep doordat ze zich niet beperkte tot een buitengewoon erudiete studie van het boeddhisme, maar het ook daadwerkelijk praktiseerde, waardoor het haar leven transformeerde.

Frédéric Lenoir

scenario Fred CAMPOY (naar het boek van Marie-Madeleine Peyronnet)

tekeningen Fred CAMPOY & Mathieu BLANCHOT

inkleuring Mathieu BLANCHOT

EEN LEVEN MET ALEXANDRA DAVID-NÉEL

— BOEK II —

De beroemdste en avontuurlijkste Franse avonturierster. Een halve eeuw na haar dood blijft Alexandra David-Néel (1868-1969) verbazen. Ze verwezenlijkte haar kinderroom en die was allesbehalve gebruikelijk: naar het hart van Azië reizen en de verboden stad Lhasa bereiken. Daartoe moest ze meer dan tien jaar langs oosterse routes trekken, de Himalaya oversteken, de Tibetaanse dialecten leren – Tibet was destijds een onafhankelijk koninkrijk, maar verboden gebied voor Europeanen. Het was beslist een buitengewoon avontuur, maar dat vormde geen beperking voor Fred Campoy. Met het scenario van Een leven met Alexandra David-Néel trekt hij immers niet zozeer op ontdekkingsstocht naar het mysterieuze Tibet, maar gaat hij dieper in op de opvallende persoonlijkheid van de avonturierster. Die kwam het best tot uiting tijdens haar laatste levensjaren, in gesprekken met Marie-Madeleine Peyronnet, haar manusje-van-alles, die ze zowel fascineerde als tiranniseerde. Zelfs toen ze stokoud en zwaar hulpbehoevend was, bleven de tegenstrijdigheden bestaan: ze bekeerde zich op jonge leeftijd tot het boeddhisme, voerde gesprekken met de dalai lama en vertaalde talloze heilige teksten, maar leefde ze ook echt volgens alle voorschriften? Met haar dromen en haar gevoel van rusteloosheid beantwoordde ze aan het beeld van de westerling die op avontuur trok om in de verste uithoeken van de wereld nieuwe dingen te ontdekken. De ascese en de meditatie brachten haar echter geen onthechting en innerlijke rust. Uiteindelijk was het de literatuur – zoals dit stripverhaal met veel humor uit de doeken doet – die haar een zekere vorm van onsterfelijkheid bracht.

Laurent Vissière
Universiteit van Parijs-Sorbonne,
Lid van het redactiecomité van *Historia*.

eerste druk, juni 2018

© 2017 Bamboe Édition - Campoy, Blanchot
© 2018 Nederlandstalige editie: Uitgeverij Daedalus, Genk
Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijke titel: Une vie avec Alexandra David-Néel
Scenario: Fred Campoy (naar het boek van Marie-Madeleine Peyronnet)
Tekeningen: Fred Campoy & Mathieu Blanchot
Inkleuring; Mathieu Blanchot
Vertaling: Frank Vanzeer
Lettering: Daedalus

ISBN: 978-90-88108-78-5
D/2018/11960/41

Uitgeverij Daedalus
www.uitgeverijdaedalus.be

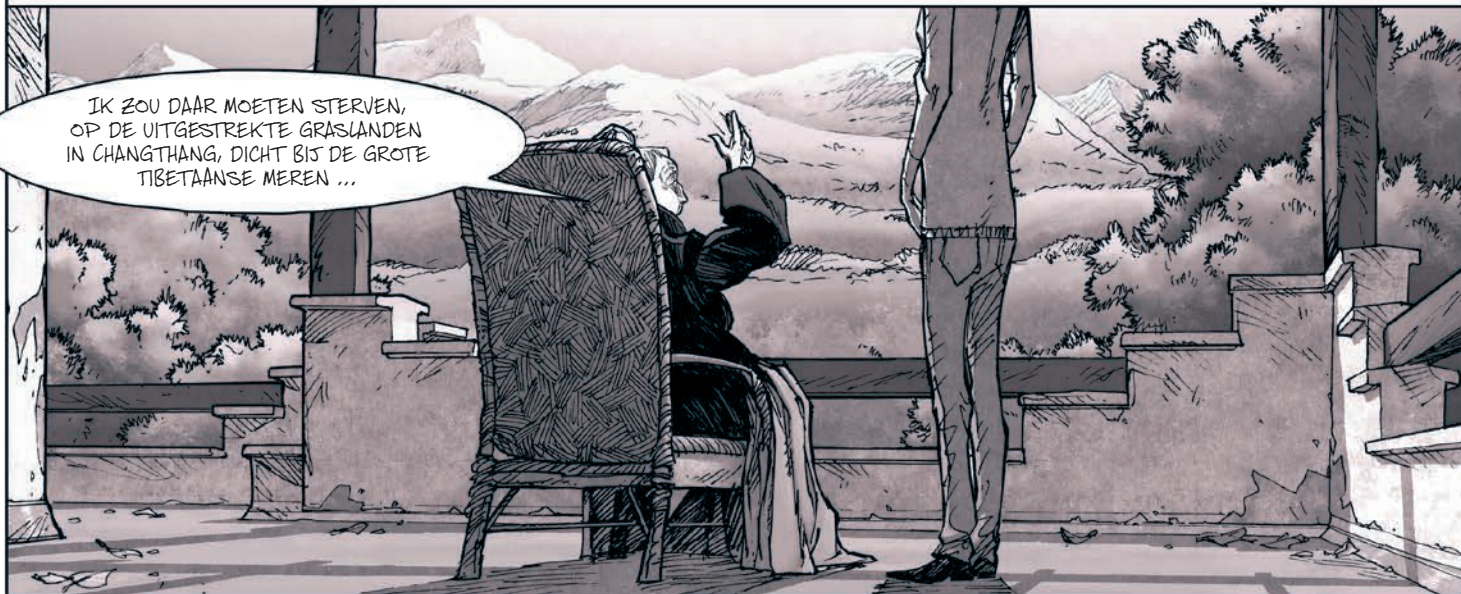

NEEEN!

SINDE ENKELE WEKEN KOMT ALEXANDRA HAAR BUREAU OP DE EERSTE ETAGE NIET MEER UIT. HAAR REUMA IS VERERGERD EN WE AANSCHOUWEN DE HERFST IN AL ZIJN SCHOONHEID ... ALEXANDRA KIJKT, MAAR TOCH LIJKT ZE VER HIER VANDAAN ...

IK ZOU DAAR MOETEN STERVEN,
OP DE UITGESTREKTE GRASLANDEN
IN CHANGTHANG, DICHT BIJ DE GROTE
TIBETAANSE MEREN ...

MET DE AARDE, HET GRAS OF DE SNEEUW
ALS BED ... HET ZEIL VAN MIJN TENT EN HET
HEMELGEWELF ALS DAK BOVEN MIJN HOOFD
... DAT ZOU PAS EEN MOOIE DOOD ZIJN
GEWEEST ...

... MAAR DE GODEN
HEBBEN ER ANDERS
OVER BESLIST ...

... EN IK KRIJG WAT IK
ABSOLUUT NIET WOU, EEN BEROERDE
EN STOMME DOOD ...

MAAR WAT VALT DE TERUGKEER NAAR DE REALITEIT
HAAR ZWAAR! ZE IS ZWAAR HULPBEHOEVEND
EN ZIT DAG IN, DAG UIT IN DEZELFDE STOEL
MET MIJ ALS ENIGE GEZELSHAP ...

ZE HOEFT HET ME NIET MET WOORDEN TOE TE
VERTROUWEN. IK HEB DE OMVANG VAN HAAR LIJDEN
AL LANG BEGREPEN EN LEEF OPRECHT MET HAAR MEE.

... EEN ABSOLUUT
ONWAARDIG EINDE!

HOE VAAK HERHAALT ZE DAT ZE LIEVER DAAR WAS GESTORVEN ...

MIJN GELUKKIGSTE DAGEN WAREN
DIE WAAROP IK, MET MIJN ARMZALIGE BUNDEL
OP DE RUG, DOOR BERG EN DAL TROK IN DAT
WONDERMOOIE SNEEUWLAND ...

KOM NOU,
MADAME, WAAROM ZOU
U OP DEZE SCHITTERENDE
MIDDAG OVER DE DOOD
ZITTEN MISMEREN?

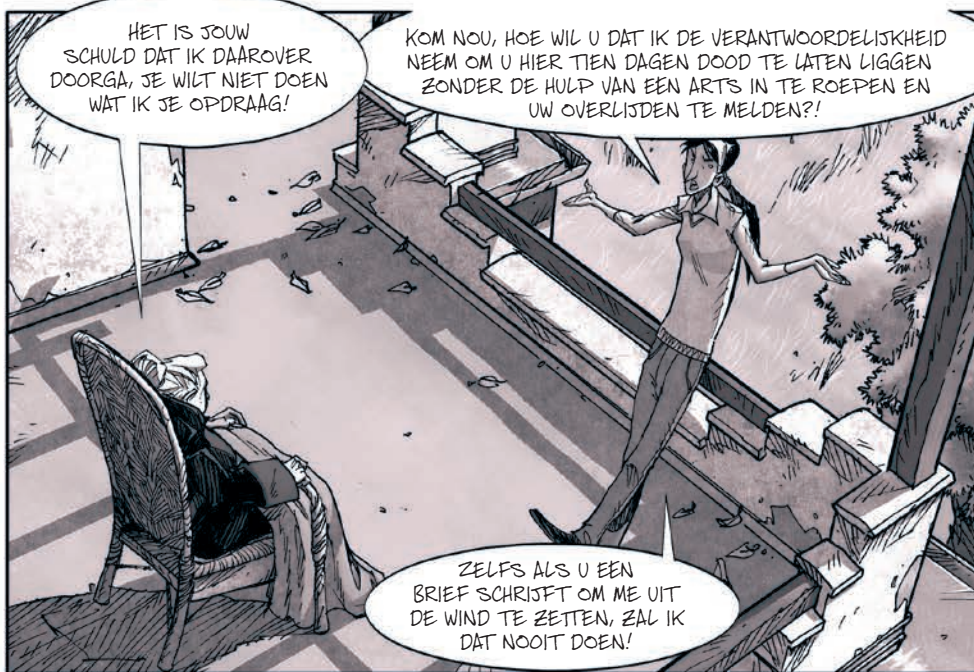

U BENT NOG IN PERFECTE GEZONDHEID!
VANMIDDAG HEBT U EEN REUZEMAAL
VERORBERD! VERTELT U MIJ OVER UW REIZEN,
DAT VIND IK VEEL LEUKER DAN OVER UW
TOEKOMSTIGE CREMATIE TE
PRATEN ...

HET IS JOUW
SCHULD DAT IK DAAROVER
DOORGA, JE WILT NIET DOEN
WAT IK JE OPDRAAG!

KOM NOU, HOE WIL U DAT IK DE VERANTWOORDELIJKHEID
NEEM OM U HIER TIEN DAGEN DOOD TE LATEN LIGGEN
ZONDER DE HULP VAN EEN ARTS IN TE ROEPEN EN
UW OVERLIDEN TE MELDEN?!

ZELFS ALS U EEN
BRIEF SCHRIFT OM ME UIT
DE WIND TE ZETTEN, ZAL IK
DAT NOOIT DOEN!

ZIE JE WEL DAT
JE WEIGERT!

NATUURLIJK! ZOU U ZELF TIEN EINDELOZE
DAGEN EN NACHTEN NAAST EEN ONTBINDEND LIJK BLIJVEN
ZITTEN? WAT EEN KRANKZINNIG IDEE!

MAAR IK HEB JE TOCH AL UITGELEGD DAT
MEERDERE FAMILIELEDEN VAN ME DAGENLANG
HET BEWUSTZIJN VERLOREN EN DAT IK IN
TIBET MET EIGEN OGEN HEB GEZIEN HOE
EEN MAN DIE DOOD WAS OP DE BRANDSTAPEL
OPNIEUW TOT LEVEN KWAM!

J'A, DAT VERHAAL KEN IK,
EN TOEN HIS UIT VUUR WERD GEHAALD
ZEI HIS: "NET NU IK EENS GEEN LAST
HAD VAN KOUDE VOETEN!"

LACH MAAR, IK BEN BANG OM LEVEND TE
WORDEN VERBRAND ... DUS VERGEET MIJN
POLSEN NIET DOOR TE SNISDEN ...

BENT U BIJNA KLAAR?! WAT ZAL DE DOKTER
ZEGGEN ALS HIS U MET BEBLOEDE POLSEN EN
IN ZO'N STAAT VAN ONTBINDING AANTREFT? HIS
ZAL DE POLITIE ERBIJ ROEPEN EN IK Vlieg
IN AFWACHTING VAN DE RESULTATEN VAN DE
AUTOPSIE DE GEVANGENIS IN!

EN KIJK, ZOALS
GEWOONLIJK DENK
JE ALLEEN MAAR AAN
JEZELF ...

GOED, WE ZIJN KLAAR MET DIT
BELACHELIJKE GESPREK! U BENT NIET
IN TIBET EN U WORDT NIET IN EEN OVEN
GESCHOVEN ALS U NIET ECHT DOOD BENT.
IK BELOOF U DAAR PERSOONLIJK OVER TE
WAKEN! GENIET U NU MAAR VAN DE PRACHTIGE
ZONSONDERGANG TERWIJL IK UW THEE
GA HALEN ...

IS DE KLEUR VAN DE THEE NAAR UW SMAAK?

JA, PERFECT! HIE HEEFT DE KLEUR VAN EEN VERWELKTE ROOS ...

WILT U NOG ALTIJD GEEN SUIKER?

NOOIT! TROUWENS, JE WEEFT DAT IK DIE NIET NODIG HEB. IK BEN VAN NATURE ZOET ...

HUM!
HUM!

IK WEEFT HET, SCHILDPAD ... JE BESEFT TOCH WEL DAT IK JE BEWONDER EN ME AFVRAAG HOE JE ME VERDRAAGT TERWIJL IK MEZELF NIET KAN VERDRAGEN?!

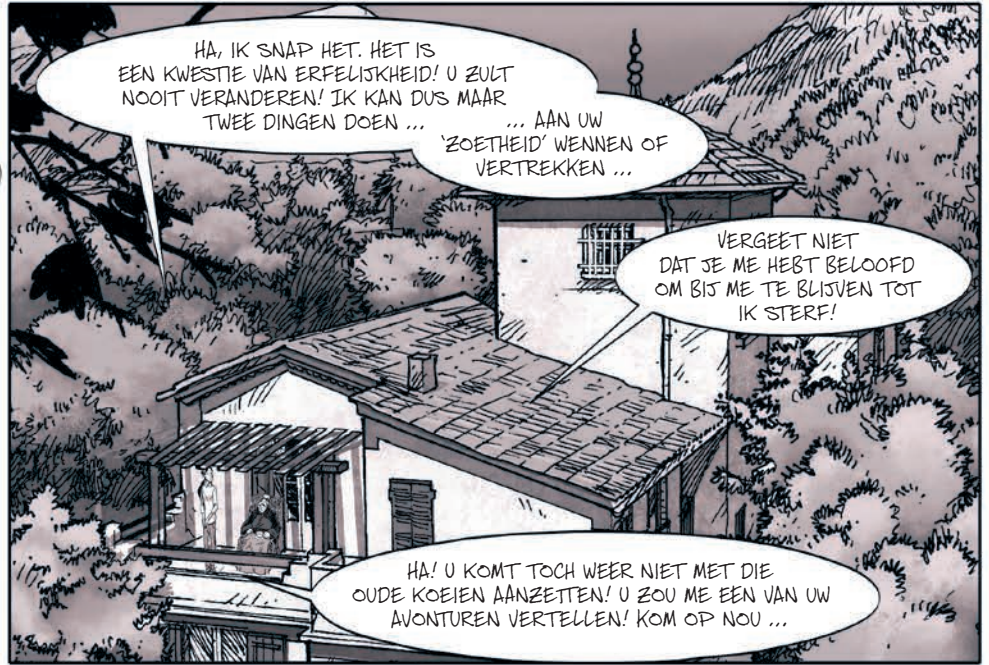
WEEFT JE WAT VIOLETTE SYDNEY, EEN VAN MIJN BESTE VRIENDINNEN, OVER ME ZEIT?

"DIE VROUW IS EEN GENIE, MAAR ER VALT NIET MEE SAMEN TE LEVEN!"

GOD! ZE KENDE U WEL HEEL ERG GOED ...

JA, IK WEEFT HET, MIJN KARAKTER IS NIET GEMAKKELIJK, MAAR WAT ZOU JE ZEGGEN ALS JE MIJN MOEDER HAD GEKEND? EN MIJN GROOTMOEDER, DIE WAS NOG ERGER!

HA, IK SNAP HET. HET IS EEN KWESTIE VAN ERFELIJKHEID! U ZULT NOOIT VERANDERN! IK KAN DUS MAAR TWEE DINGEN DOEN ...

... AAN UW 'ZOETHEID' WENNEN OF VERTREKKEN ...

VERGEET NIET DAT JE ME HEBT BELOOFT OM BIS ME TE BLIJVEN TOT IK STERF!

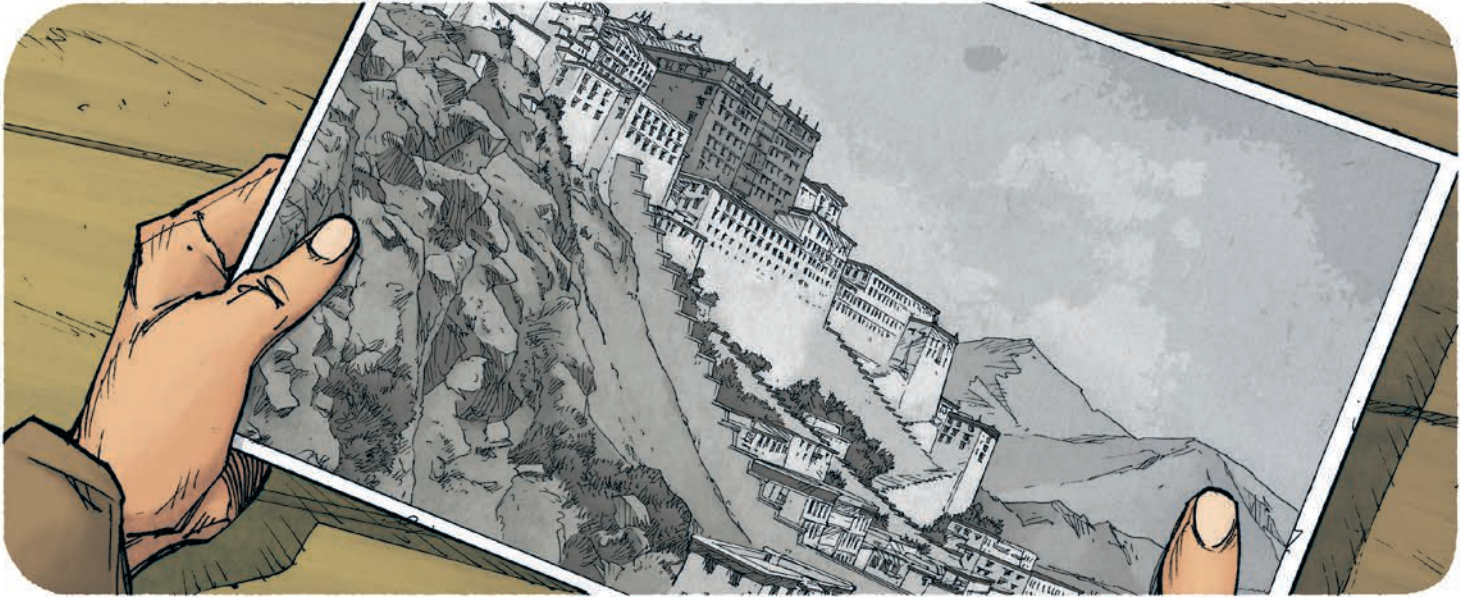
HA! U KOMT TOCH WEER NIET MET DIE OUDE KOEIJEN AANZETTEN! U ZOU ME EEN VAN UW AVONTUREN VERTELLEN! KOM OP NOU ...

ALEXANDRA STRAALT, IETS WAT ZE ALTIJD DOET ALS ZE OVER HAAR SLECHTE KARAKTER PRAAT. ZE KAN DAAR TROUWENS MAAR BEST TEUREDEN OVER ZIJN, WANT DANKZIJ DAT KARAKTER HEEFT ZE ALLES WAT ZE ONDERNAM TOT EEN GOED EINDE GEBRACHT. ZE DRINKT MET BESCHIEDEN SLOKJES VAN HAAR ROZE THEE. NIETS VAN HET GRANDIOZE SPEKTAKEL DAT ZICH VOOR ONZE OGEN ONTVOUWT, ONTGAAT HAAR TERWIJL ZE VERTELT ...

ONDANKS DE TWEE JAAR VAN STUDIE EN MEDITATIE IN HET KLOOSTER VAN KUBUM KON IK HET UITZINNIGE VERLANGEN OM LHASA, DE HOOFDSTAD VAN TIBET, TE BEZOEKEN, NIET VAN ME AFZETTEN ...

DE STAD WAS VERBODEN GEBIED VOOR BUITENLANDERS EN NOOIT EERDER WAS EEN EUROPESE VROUW ER GEWEEST. DE UITDAGING WAS ONWEERSTAAKBAAR EN IK WOU ABSOLUUT EEN POGING WAGEN OM ER TE GERAKEN.

TWEEMAAL HIELD HET TIBETAANSE LEGER ME TEGEN BIJ DE GRENS. DAAROP NAM IK DE TIJD OM DOOR JAPAN, KOREA EN CHINA TE REIZEN. IN JAPAN ONTMOETTE IK EEN WIJZE MONNIK DIE ME EEN SPRANKELTJE HOOP BOOD: ENKELE JAREN EERDER WAS HIJ ER, VERKLEED ALS CHINESE MONNIK, IN GESLAAGD OM GEDURENDE 18 MAANDEN IN LHASA TE VERBLIJVEN. ZIJN VERHAAL BOEIDE ME EN BRACHT ME OP EEN IDEE ...

WE BEREIDEN ONS VOOR OM EEN NIEUWE POGING TE WAGEN, MAAR DITMAAL VERKLEEDDE IK ME IN DE WEDUWE VAN EEN NGAKPA, EEN TANTRABEOEFENAAR, EN YONGDEN DEED ZICH VOOR ALS MIJN ZOOON ... WE HADDEN BEIDEN EEN FASCINATIE VOOR DE ARDSOPA'S, DE DUIZENDEN PELGRIMS DIE DWARS DOOR TIBET ZWERVEN ...

DAAROM KLEEDDE IK ME IN LOMPEN, GEBRUIKTE EEN JAKSTAART OM EEN VLECHT NA TE BOOTSEN, MAAKTE MIJN HAAR ZWART MET OOST-INDISCHE INKT EN WREEF MIJN GEZICHT IN MET EEN MENGELING VAN CACAO EN ASSEN ... ZO KON IK DOORGAAN VOOR EEN ECHTE TIBETAANSE!

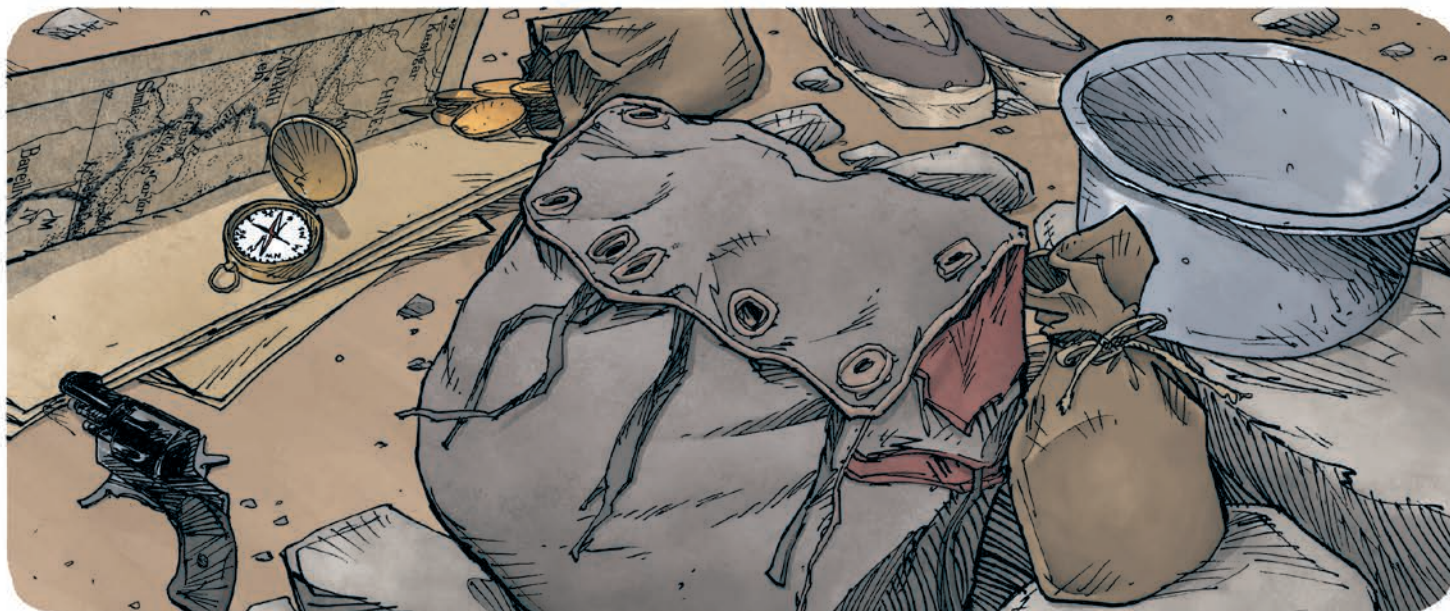
OM DE SCHIJN OP TE HOUDEN EN TE VOORKOMEN DAT MIJN ACCENT ME ZOU VERRADEN, DREUNDE IK MANTRA'S OP ALS WE TIBETANEN KRUISTEN ...

SOMS WERD ER EEN BEROEP OP ME GEDAAN VOOR EEN EXORCISME, IETS WAAR IK ME TELKENS IN SCHIKTE ... EN ALS ER NOOD WAS AAN VERZORGING, TRAD IK OP ALS GENEZERS ...

EEN LANGE REIS VAN VIER MAANDEN GING VAN START. YONGDEN EN IK VERTROKKEN MET ELK SLECHTS EEN BUNDEL, WAT VOEDSEL, EEN KOMPAS, ENKELE KAARTEN, GELD, MIJN ONAFSCHEIDELIJKE REVOLVER EN NATUURLIJK MATERIAAL OM VUUR MEE TE MAKEN ...

WE VERPLAATSTEN ONS 'S NACHTS OM NIET OPGEMERKT TE WORDEN EN SLIEPEN VAAK ONDER DE BLOTE HEMEL TERWIJL HET ZACHTJES REGENDE. IN HET DONKER NAMEN WE MEERMAALS DE VERKEERDE WEG. WAT EEN TIJDVERLIJES! MAAR HOE KONDEN WE HET ANDERS AANPAKKEN?

ONS PLANNETJE LIEP GESMEERD TOT IK ONVOORZICHTIG WERD: OP EEN DAG WAS IK ONZE KOOKPOT AAN HET AFWASSEN IN DE BUURT VAN EEN DORP ...

